Staidéar Gnó TS – Gnáthleibhéal Amháin

LEABHRÁN SCRÚDAITHE

Scrúduimhir an Iarrthóra

☞

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ AN TEASTAIS SHÓISEARAIGH 2011

STAIDÉAR GNÓ – GNÁTHLEIBHÉAL

DÉ MÁIRT 14 MEITHEAMH – MAIDIN 9.30-12.00

Freagair Roinn A (ag tosú ar Leathanach 2) agus Roinn B (ag tosú ar Leathanach 9)

Teastas Sóisearach

Gnáthleibhéal

STAMPA AN IONAID

Ceist	Marcanna an Scrúdaitheora	Marcanna an Scrúdaitheora Chomhairligh
Roinn A		
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
Iomlán		
Bónas don Ghaeilge		
Móriomlán		
Grád		

Is ceadmhach áireamháin a úsáid.
Déanamh agus Sórt an Áireamháin a Úsáideadh:

☞

1.	Suim na n-iomlán bun leathanaigh	
2.	Móriomlán na gceisteanna/ceiste a dícheadaíodh	
3.	An marc iomlán a bronnadh (1 lúide 2)	
4.	Bónas don fhreagairt trí mheán na Gaeilge	
5.	An Marc iomlán má bronnadh má tá Bónas don fhreagairt trí Gaeilge san áireamh (3 + 4)	

Nóta: Caithfidh an marc ar líne 3 (nó líne 5 má bhronntar bónas don Ghaeilge) a bheith mar an gcéanna leis an marc sa bhosca Móriomlán.

ROINN A

(100 marc)

Freagair an 20 ceist ar fad. Tá 5 mharc ag gabháil le gach ceist.

---

1. Cad dó a seasann na litreacha seo a leanas? (*Scríobh* **gach** *freagra go hiomlán sa spás atá ar fáil dó.*)

UMB	
CBL	

2. Cé acu **ceann** díobh seo atá ina **Allmhaire Shofheicthe** go hÉirinn?

Fíon a ceannaíodh ó fhíonghoirt na Fraince. ☐

Gnólachtaí Éireannacha ag díol potaireachta ag aonach trádála sa Ghearmáin. ☐

Lucht tacaíochta na hAlban ag teacht go dtí cluiche idirnáisiúnta rugbaí i mBaile Átha Cliath. ☐

(Cuir tic (✓) sa bhosca cuí.)

3. Cuir tic (✓) i ndiaidh **gach** ráitis lena thaispeáint cé acu FÍOR nó BRÉAGACH é.

	FÍOR	**BRÉAG-ACH**
Is le mórán scairshealbhóirí Trádálaí Aonair.		
Ní cheadaítear do Chuideachta Príobháideach Theoranta caillteanas a dhéanamh.		
Is leis an Rialtas Comhlacht Leathstáit.		

4. Líon isteach na sonraí atá ar iarraidh chun an seic seo a leanas a chomhlánú:

Dáta	12 Beal 2011
Do	Brian Ó Carra
Iarmhéid	€ 420.00
An Seic Seo	€ 207.50
Iarmhéid Nua	€ 212.50
001214	

Banc na Éireann 91-34-17

AN tSRÁID MHÓR, AN BHUIRÍOS,
Co. CHEATHARLACH

Dáta

Íoc nó ordú **euro euro euro**

€

LIAM MAG UIDHIR

001214 913417 82846693

5. Is féidir Kellog's Rice Krispies a cheannach ina bpaicéid de dhá mhéid éagsúla, beag agus mór.

Beag		Mór
500 Gram €1.25 an paicéad		1,000 Gram €2.45 an paicéad

Ríomh cé acu méid a thugann an luach is fearr ar airgead. Taispeáin do chuid oibre.

Freagra	
Méid:	

Obair:

6. Cuir sloinnte na gcustaiméirí seo a leanas in ord aibítre:

SEOSAMH Ó DOMHNALLÁIN
LIAM Ó DOMHNAILL
MÁIRTÍN Ó DONNABHÁIN
SEÁN Ó DONGHAILE

(i)	
(ii)	
(iii)	
(iv)	

7. Is as leabhair Harvey Tta don bhliain 2010 a baineadh na figiúirí seo a leanas:

Féichiúnaithe €15,500 Airgead ar láimh €2,250 Áitreabh €120,000 Veaineanna Seachadta €42,000

Iontráil **agus** suimigh na Sócmhainní Seasta sa sliocht seo a leanas as Clár Comhardaithe Harvey Tta ar an 31 Nollaig 2010:

Sliocht as Clár Comhardaithe Harvey Tta ar an 31-12-10	
SÓCHMHAINNÍ SEASTA	**€**
SÓCHMHAINNÍ SEASTA IOMLÁNA	

8. Is as bille leictreachais a tógadh na léamha méadair seo a leanas. Ríomh an líon aonad a úsáideadh **agus** an táille iomlán. Iontráil do fhreagraí sna spásanna cuí.

Léamha Méadar Leictreachais	
Faoi Láthair	92420
Cheana	91035
Líon na n-aonad a úsáideadh	
Ráta in aghaidh an aonaid	€0.19
An Táille Iomlán	**€**

Obair:

9. Críochnaigh an abairt seo a leanas:

Is é is brí le **Ceannach Tallannach** ná ____

____

____

____

10. Tá Marcas Ó Riain ag dul go Stáit Aontaithe Mheiriceá ar saoire. Tá €1,750 i dtaisce aige le haghaidh caiteachais. Téann sé go dtí a bhanc áitiúil chun a chuid euro a mhalartú ar dollair. Is é an ráta malairte reatha ná **€1 = $1.40**.

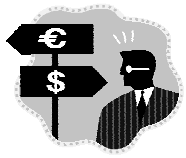

Ríomh an méid dollar a gheobhaidh sé ar €1,750.

Freagra
$

Obair:

11. I **ngach** spás thíos, scríobh an focal nó an téarma is cuí ón liosta seo a leanas:

BUNACHAR SONRAÍ PRÓISEÁLAÍ FOCAL SCARBHILEOG MÓIDEIM

(*Tá dhá fhocal thuas nach gcomhlánaíonn abairt ar bith thíos.*)

(i) Is féidir ________________________________ a úsáid le ríomhaireacht matamaitice agus taifead airgeadais a dhéanamh, agus chun cuntais agus buiséid a ullmhú.

(ii) Is féidir ________________________________ a úsáid chun eolas a eagrú agus a chur i gcomhad ar ríomhaire.

12. Taispeánann **Colún 1** liosta de théarmaí árachais. I **gColún 2** tá liosta míniúchán a d'fhéadfaí a thabhairt, b'fhéidir, ar na téarmaí sin. (*Tá míniúchán amháin ann nach mbaineann le téarma ar bith díobh.*)

Colún 1 – Téarmaí	Colún 2 – Míniúcháin
1. Polasaí	**A.** Ní féidir brabús a dhéanamh ar árachas
2. Meon Lánmhaith	**B.** An t-airgead a íoctar nuair a dhéantar éileamh fírinneach
3. Cúiteamh	**C.** Ní mór na sonraí a thugtar nuair a bhíonn árachas á fháil, a bheith fíor
	D. Taispeánann sé seo sonraí an chonartha árachais

Meaitseáil an dá liosta. Cuir litir an mhíniúcháin chuí faoin uimhir ábhartha thíos:

1.	2.	3.

13. Mínigh **dhá** chúis ar cheart d'fheirmeoirí cuntais a choimeád.

1. ______________________________

____

2. ______________________________

____

14. Tabhair sampla **amháin** de **gach** sórt táirgeachta díobh seo a leanas:

Sórt Táirgeachta	Sampla
(i) Príomhúil	
(ii) Tánaisteach	

15. Lóisteáil Cáit de Barra €600 i gCuntas Taisce ina banc áitiúil. Is é an ráta úis ar thaiscí ná 2% in aghaidh na bliana. Bliain ina dhiaidh sin tharraing sí an t-airgead go léir amach agus an t-ús leis. Ní raibh ar Cháit cáin a íoc ar an ús a tuilleadh. Ríomh an méid iomlán airgid a tharraing sí amach:

Freagra
€

Obair:

16. Freagair **(A)** *nó* **(B)**:

(A) Comhardaigh an Cuntas Bainc seo a leanas agus tabhair anuas an t-iarmhéid ag deireadh na míosa:

Dr			**Cuntas Bainc**				Sr
Dáta	Sonraí	F	Iomlán	Dáta	Sonraí	F	Iomlán
2011			€	2011			€
Beal 1	Iarmhéid	t/a	170	Beal 11	Árachas	MLG6	320
8	Díolacháin ar Airgead Tirim	MLG1	845	25	Pá	MLG5	575

NÓ

(B) Comhlánaigh na trí líne dheireanacha den cholún 'Iarmhéid' chun an Cuntas Bainc seo a leanas a chomhardú:

Cuntas Bainc					
Dáta	Sonraí	F	Dr	Sr	Iarmhéid
2011			€	€	€
Beal 1	Iarmhéid	t/a			170
8	Díolacháin ar Airgead Tirim	MLG1	845		
11	Árachas	MLG6		320	
25	Pá	MLG5		575	

17. Teastaíonn ó Nóirín Ní Ruanaidh árachas €250,000 a chur ar a teach. Faigheann sí an luachan seo a leanas ó chomhlacht árachais:

Préimh árachais ar Fhoirgnimh: €3.20 an €1,000.

Ríomh méid na préimhe árachais a bheidh le híoc ag Nóirín.

Freagra
€

Obair:

18. Is mian le Áine Ní Liatháin, a chónaíonn i mBóthar Buí, dul go dtí cruinniú i Mainistir na Búille ag 6.00 p.m. ar an 16 Meitheamh 2011. Beidh sí ag taisteal ar an traein agus mar sin seiceálann sí amchlár Iarnród Éireann.

Seo a leanas amchlár Iarnród Éireann don dáta sin:

BAILE ÁTHA CLIATH - Ó Conghaile	Imeacht	**13.05**	**15.05**	**16.00**	**17.05**
Maigh Nuad	Imeacht	**13.33**	**15.34**	**16.29**	**17.31**
Cill Choca	Imeacht	**13.39**	**15.40**	**16.35**	**17.37**
Bóthar Buí	Imeacht	**13.48**	**15.49**	**16.45**	**17.46**
An Muileann gCearr	Imeacht	**14.13**	**16.14**	**17.14**	**18.11**
Meathas Troim	Imeacht	**14.32**	**16.33**	**17.33**	**18.32**
AN LONGFORT	Imeacht	**14.42**	**16.43**	**17.43**	**18.43**
Dromad	Imeacht	**14.56**	**16.56**	**18.01**	**18.57**
Cora Droma Rúisc	Imeacht	**15.12**	**17.12**	**18.16**	**19.13**
Mainistir na Búille	Imeacht	**15.34**	**17.34**	**18.28**	**19.35**
Baile an Mhóta	Imeacht	**15.49**	**17.49**	**18.43**	**19.50**
Cúil Mhuine	Imeacht	**15.58**	**17.58**	**18.52**	**19.59**
SLIGEACH	Teacht	**16.10**	**18.10**	**19.09**	**20.10**

	Freagra	Obair
(a) Cé acu traein ar cheart d'Áine taisteal uirthi ionas go mbeidh sí i Mainistir na Búille díreach roimh an gcruinniú?		
(b) Cén fhad a thógfaidh an turas traenach?		

19. Líon isteach an **dá** thoisc táirgeachta atá ar iarraidh sna spásanna atá ar fáil dóibh:

TALAMH		**CAIPITEAL**	

20. Fuair Niall Ó Ruis a ghlanphá mar airgead tirim. D'úsáid a fhostóir an líon is lú nótaí agus monaí (bonn) ab fhéidir nuair a bhí an t-airgead á chur isteach aige i gclúdach pá Néill. Bain úsáid as an Duillín Anailís Nóta/Monaí thíos agus ríomh an glanphá a fuair Niall:

ANAILÍS NÓTA/MONAÍ												
€100	**€50**	**€20**	**€10**	**€5**	**€2**	**€1**	**50c**	**20c**	**10c**	**5c**	**2c**	**1c**
4	1	2		1	1	1		1		1		1

Freagra	
GLANPHÁ	**€**

Obair

Don scrúdaitheoir amháin:	Iomlán na Marcanna ar Roinn A		Iomlán carnach t/aa:	

Nóta:

Ar na leathanaigh seo a leanas, tá spás curtha ar fáil
chun gach ceist i Roinn B a fhreagairt

Freagair **cúig** cheist ar bith.

Léigh na ceisteanna i Roinn B go cúramach, le do thoil,
sula bhfreagraíonn tú iad.

Is ceadmhach an spás seo a úsáid le haghaidh obair gharbh, más gá.

Le húsáid le ROINN B – Ceist 1

1. (A)

TEAGHLACH MHIC GABHANN	MEÁN FÓMH	DEIR. FÓMH	SAMH	NOLL	IOMLÁN
IONCAM PLEANÁILTE	€	€	€	€	€
Seán Mac Gabhann – tuarastal					
Máire Mhic Gabhann – tuarastal					
Díbhinní ar scaireanna					
Sochar leanaí					
A. IONCAM IOMLÁN					
CAITEACHAS PLEANÁILTE					
Seasta					
Cíos tí					
Árachas ar inneachar an tí					
Árachas sláinte					
Fo-iomlán					
Neamhrialta					
Costais teaghlaigh					
Costais reatha gluaisteáin					
Costais teileafóin					
Solas agus teas					
Costais oideachais					
Fo-iomlán					
Roghnach					
Costais siamsaíochta					
Costais saoire					
Fo-iomlán					
B. CAITEACHAS IOMLÁN					
Airgead Tirim Glan (A – B)					
Airgead Tirim Tosaigh					
Airgead Tirim Deiridh					

1. (B)	An le teaghlach Mhic Gabhann an teach ina gcónaíonn siad?	
	Cúis:	
1. (C)	Cé mhéad a thuillfidh Maire Mhic Gabhann sa bhliain iomlán (2011) mura mbíonn aon athrú ar a tuarastal?	**Freagra:**

Don scrúdaitheoir amháin:	Iomlán t/a:		Iomlán ar Cheist 1:		Iomlán carnach t/aa:	

2. (A) (i)

Cuntas Trádála, Cuntas Leithghabhála Brabúis agus Caillteanais Gaff Tta don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2010				
		€	**€**	**€**

Tá spás don Chlár Comhardaithe ar an gcéad leathanach eile

Obair:

2. (A) (ii)

	Clár Comhardaithe Gaff Tta mar a bhí ar			
		€	€	€

		Don Oifig Amháin	
(B)	Mínigh an téarma 'Airgead Tirim ar Láimh':		
(C)	Ríomhtar Brabús Comhlán mar chéatadán de Dhíolacháin ar Airgead Tirim mar seo thall: $\frac{\text{Brabús Comhlán}}{\text{Diolacháin ar Airgead Tirim}} \times \frac{100}{1}$ Ríomh an Brabús Comhlán mar chéatadán de Dhíolacháin ar Airgead Tirim.		
	Freagra: % Obair:		

Don scrúdaitheoir amháin:	Iomlán t/a:		Iomlán ar Cheist 2:		Iomlán carnach t/aa:	

(A)	Scríobh an litir a sheol Aoife Ní Dhomhnaill chuig Annraoi Mac Suibhne, Bainisteoir Stór Leictreachais Mhic Shuibhne Tta ar an 28 Eanáir 2011.	Don Oifig Amháin	

		Don Oifig Amháin	

(B)	Mínigh **dhá** shlí inar féidir le hAoife a chruthú gur íoc sí as an miasniteoir.		
	1.		
	2.		
(C)	Ainmnigh **dhá** ghníomhaireacht a d'fhéadfadh cabhrú le hAoife dá mbeadh sí míshásta leis an bhfreagra a fuair sí ó Stór Leictreachais Mhic Shuibhne Tta. I n**gach** cás scríobh abairt **amháin** ag mhíniú conas a d'fhéadfadh an gníomhaireacht cabhrú le hAoife.		
	1.		
	2.		

Don scrúdaitheoir amháin:	Iomlán t/a:		Iomlán ar Cheist 3:		Iomlán carnach t/aa:	

			Freagra	Obair	Don Oifig Amháin	
(A)	(i)	Ríomh bunphá Emma Hosty in aghaidh na huaire.	€			
	(ii)	Ríomh cé mhéad a thuilleann sí as uair an chloig amháin ragoibre.	€			
	(iii)	Ríomh an líon uaireanta an chloig ragoibre a d'oibrigh sí i Seachtain 18.				
	(iv)	Mínigh an téarma 'Asbhaintí Reachtúla'.				

(B)	An tseachtain ina dhiaidh sin d'oibrigh Emma ar feadh 45 uair an chloig. Rinneadh €148.23 a asbhaint mar ÍMAT agus 7% dá hollphá a asbhaint mar ÁSPC. Ní raibh aon athrú ar a bunphá ná ar an asbhaint le haghaidh a ceardchumainn. Bain úsáid as an eolas sin agus comhlánaigh a Duillín Pá le haghaidh Sheachtain 19.

Uimh. Fostaí: 014	**Emma Hosty**	Seachtain 19	Dáta:	
PÁ:	€	ASBHAINTÍ:	€	**Stór Bréagán Jake Tta**
BUNPHÁ		ÍMAT		
RAGOBAIR		ÁSPC		
		CEARDCHUMANN		GLANPHÁ
OLLPHÁ		ASBHAINTÍ IOMLÁNA		€

(C)	(i) Mínigh **trí** shlí ina mbaineann Emma leas as a bheith ina ball de cheardchumann.	Don Oifig Amháin	
	1.		
	2.		
	3.		
	(ii) Tá an fhoireann oibre go léir i Stór Bréagán Jake Tta ina mbaill de cheardchumann. Is í Siobhán Ní Chadhain an ball den fhoireann atá mar ionadaí ag an gceardchumann sa láthair oibre. Cén teideal oifigiúil atá ar Shiobhán?		
	Freagra:		

Don scrúdaitheoir amháin:	Iomlán t/a:		Iomlán ar Cheist 4:		Iomlán carnach t/aa:	

(A) (i)	Cén doiciméad gnó a sheiceálfadh Seán Ó Maoltuile sula seolfadh sé an tOrdú chuig Mórdhíoltóirí Ceamaraí Tta?
	Freagra:

(A) (ii) **Ordú**

Ó hEireamhóin Tta

Miondíoltóirí Fearas Ceamara
An tSráid Mhór, Mainistir na Búille, Co. Ros Comáin

Uimh. Ordaithe 914

Teileafóin: 071-6522931
Facs: 071-6585347
r-phost: oheireamhoin@rosc.ie

Cláruimhir CBL IE 3535118

Dáta:

Soláthair, le do thoil, na hearraí seo a leanas:

CAINNÍOCHT	SONRAÍ	PRAGHAS AN CEANN
		€

Síniú: Teideal:

 THALL →

(B) Sonrasc

Mórdhíoltóirí Ceamaraí Tta

Eastát Tionsclaíochta na Bóinne, Baile Átha Troim, Co. na Mí

SONRASC Uimhir 7465

Teileafón: 046-3936442
Facs: 046-3937556
r-phost: ceam@mi.net

Cláruimhir CBL IE 4555392

Dáta:

D'Uimhir Ordaithe:

CAINNÍOCHT	SONRAÍ	DÉANAMH	PRAGHAS AN CEANN €	IOMLÁN €

Carraeireacht Íoctha
E & E E

Iomlán (Gan CBL san áireamh)	
Lascaine Thrádála	
Fo-iomlán	
CBL	
Iomlán (CBL san áireamh)	

(C) Cuntas Bainc

Dr			Ó hEireamhóin Tta – Cuntas Bainc				Sr
2011	Sonraí	F	€	2011	Sonraí	F	€

NÓ

Ó hEireamhóin Tta – Cuntas Bainc					
Dáta	Sonraí	F	Dr	Sr	Iarmhéid
2011			€	€	€

Obair (más gá):

Freagair Ceist 6 ar an gcéad leathanach eile.

Don scrúdaitheoir amháin:	Iomlán t/a:		Iomlán ar Cheist 5:		Iomlán carnach t/aa:	

(A) Iontráil an beart den 15 Márta 2011 sa Dearbhán Mionairgid.

<table>
<tr><td colspan="2" rowspan="2">BÁICÉIR Tta</td><td colspan="3">DEARBHÁN MIONAIRGID Uimh. 16</td></tr>
<tr><td>Dáta</td><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td colspan="3">Sonraí</td><td colspan="2">Méid</td></tr>
<tr><td colspan="3" rowspan="2"></td><td>€</td><td>c</td></tr>
<tr><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Síniú:</td><td colspan="4"></td></tr>
</table>

Freagair Cuid (B) agus Cuid (C) ar an gcéad leathanach eile.

Obair (más gá):

(B) **Leabhar Mionairgid Bháicéir Tta**

Dr										Sr
Dáta	Sonraí	Iomlán	Dáta	Sonraí	Uimhir Dearbháin	Iomlán	Postas	Páipéarachas	Taisteal	Glantach.	Eile
		€				€	€	€	€	€	€

(C) Cé mhéad airgid a gheobhaidh Carmel ón bPríomhairgeadóir ionas gur féidir léi tosú an mhí dar gcionn le hóinchiste €200?	**Freagra**:

Don scrúdaitheoir amháin:	Iomlán t/a:		Iomlán ar Cheist 6:		Iomlán carnach t/aa:	

		Don Oifig Amháin	
(A)	(i) Cé acu roinn rialtais a bhfuil sé de dhualgas uirthi an buiséad náisiúnta a ullmhú?		
	Freagra:		
	(ii) Tabhair **dhá** shampla de chaiteachas Leasa Shóisialta.		
	1.		
	2.		

(B)	(i) Taispeáin Caiteachas Reatha an Rialtais le barrachairt:

(B)	(ii) Bain úsáid as an eolas iomlán atá curtha ar fáil agus ullmhaigh an Buiséad Náisiúnta don bhliain 2011. (iii) Luaigh cé acu buiséad 'fuílligh' nó buiséad 'easnaimh' é.

(ii)	**Buiséad Náisiúnta don bhliain 2011**			
			€000	€000
	IONCAM			
	CAITEACHAS			
(iii)				

		Don Oifig Amháin	
(C)	Le blianta beaga anuas tá laghdú ar fhás geilleagrach na hÉireann. Mínigh **dhá** dheacracht atá ag Rialtas na hÉireann de bharr an laghdaithe seo.		
	1.		
	2.		

Don scrúdaitheoir amháin:	Iomlán t/a:		Iomlán ar Cheist 7:		Iomlán carnach t/aa:		

THALL →

(A)	Críochnaigh **gach** abairt thíos go hiomlán agus i gceart. Bain úsáid as an eolas atá curtha ar fáil.	Don Oifig Amháin	
	(i) Is é is Spriocmhargadh ann ná		
	(ii) Is é is Taighde Margaidh ann ná		
	(iii) Is é is Ainm Branda ann ná		
	(iv) Is é is Ceistneoir ann ná		
	(v) Is í is Urraíocht ann ná		
	(vi) Is é is Tairiscint Speisialta ann ná		

(B)	(i) Ríomh díolachán iomlán na liathróidí peile ag Gníomhspórt Tta i gContae Chorcaí i 2010.			
	Freagra: €	Obair:		

	(ii) Ríomh díolachán iomlán na liathróidí peile ag Gníomhspórt Tta i gCúige Mumhan i 2010.			
	Freagra: €	Obair:		

(C)	(i) Luaigh **dhá** chúis a bhfógródh Gníomhspórt Tta a liathróidí peile.	Don Oifig Amháin	
	1.		
	2.		

	(ii) Tá sé beartaithe ag Gníomhspórt Tta liathróidí peile a onnmhairiú go dtí an Ríocht Aontaithe. Mínigh **dhá** dheacracht a d'fhéadfadh a bheith ag an gcomhlacht dá mbeidís ag onnmhairiú liathróidí peile go dtí an Ríocht Aontaithe.		
	1.		
	2.		

Don scrúdaitheoir amháin:	Iomlán t/a:		Iomlán ar Cheist 8:		Iomlán carnach	

Leathanach Bán